

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/106/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619201626
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2019:4619201626.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Mgr. Matúšom Staríčkom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: M. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom u navrhovateľky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa matky: M. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. a otca: M. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. C. XXX/XXX, E., t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby, W. XX/XXX, L., za účasti P. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. C. XXX/XXX, E., o návrhu navrhovateľky: M. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. C. XXX/XXX, E., o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, takto

rozhodol:

I. Súd maloletú M. O., nar. XX.XX.XXXX s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku **z v e r u j e** do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky M. L., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia a má právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok v bežných veciach.

II. Týmto sa **m e n í** rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/61/2019-85 zo dňa 19.06.2019 v časti zverenia maloletej M. do náhradnej osobnej starostlivosti P. L., nar. XX.XX.XXXX.

III. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 10.07.2019 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh M. L., nar. XX.XX.XXXX (tety maloletých detí) na zverenie maloletej M. O., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Návrh bol odôvodnený tým, že maloleté deti M. O., nar. XX.XX.XXXX a M. O., nar. XX.XX.XXXX pochádzajú z mimomanželského vzťahu matky M. P., nar. XX.XX.XXXX a otca M. O., nar. XX.XX.XXXX. Obe maloleté deti boli zverené rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/225/2007 zo dňa 28.08.2007 do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Q. O., ktorá dňa XX.XX.XXXX zomrela. Nebohá stará matka žila dlhodobo s druhom N. P., nar. XX.XX.XXXX, ktorému boli maloleté deti O. po jej smrti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/39/2018 zo dňa 25.04.2018. N. P. dňa XX.XX.XXXX zomrel. Obe maloleté deti boli následne zverené do osobnej starostlivosti P. L., nar. XX.XX.XXXX (sestra navrhovateľky) uznesením o nariadení neodkladného opatrenia č. k. 9P/61/2019-14 zo dňa 16.04.2019. Navrhovateľka ďalej uviedla, že maloletá M. je na ňu zvyknutá, k jej sestre prechováva odpor, odmieta tráviť čas v jej domácnosti a noci trávi u nej. Jej brat M. chce žiť u P. L., nar. XX.XX.XXXX, bývajú v susedstve a deti zostanú v pravidelnom kontakte.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom maloletej, navrhovateľky, P. L., nar. XX.XX.XXXX a rodičov maloletej, oboznámením sa s obsahom spisov Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/39/2018 a sp. zn. 9P/61/2019, pripojenými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

3. Z pripojeného spisu Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/39/2018 bolo zistené, že Okresný súd Topoľčany rozsudkom zo dňa 25.04.2018 č. k. 10P/39/2018-46 zveril maloleté deti M. O. a M. O. do náhradnej osobnej starostlivosti N. P., nar. XX.XX.XXXX s účinnosťou od 01.02.2018. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.05.2018.

X. Emil P. dňa XX.XX.XXXX zomrel. Okresný súd Topoľčany následne uznesením č. k. 9P/61/2019-14 zo dňa 16.04.2019 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti M. O., nar. XX.XX.XXXX a M. O., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti P. L., nar. XX.XX.XXXX, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 10.05.2019.

5. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 9P/61/2019-85 zo dňa 19.06.2019 maloleté deti M. O., nar. XX.XX.XXXX a M. O., nar. XX.XX.XXXX s účinnosťou od 16.04.2019 zveril do náhradnej osobnej starostlivosti P. L., nar. XX.XX.XXXX a obom rodičom uložil povinnosť platiť výživné na obe maloleté deti vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa zvlášť, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany s účinnosťou od 16.04.2019.

6. V správe Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 13.09.2019 je uvedené, že maloleté deti M. a M. boli rozsudkom č. k. 9P/61/2019-85 zo dňa 19.06.2019 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti P. L.. Maloletý M. sa novej situácii prispôsobil, ale komunikácia medzi M. a P. L. je veľmi problémová, maloletá ju nerešpektuje a všetok voľný čas trávi so svojou druhou tetou - navrhovateľkou. Úrad práce, sociálnych vecí sa rodiny Topoľčany odporučil návrhu navrhovateľky vyhovieť.

7. Z lustrácie v evidencii ZVJS zo dňa 15.07.2019 vyplýva, že otec maloletých detí v Ústave na výkon trestu odňatia slobody L. vykonáva trest odňatia slobody od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX na základe rozhodnutia Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/14/2018 a od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX na základe rozhodnutia Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/167/2007. V Ústave na výkon trestu odňatia slobody je pracovne zaradený, dosahuje minimálny príjem, z ktorého sú mu vykonávané zrážky. Na pojednávaní konanom dňa 02.10.2019 otec maloletej uviedol, že súhlasí so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Navrhovateľka a P. L. sú jeho sestry, nie je s nimi v kontakte. Dcéra mu potvrdila, že u P. L. sa necíti dobre a chce byť u navrhovateľky.

8. Matka maloletých detí bola zamestnankyňou spoločnosti I. a.s. od 22.09.2017 - 31.12.2018 ako spracovateľ mäsa a kostí. Jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od 01/2018 do 12/2018 predstavoval 326,64 eur. Po vykonaných zrážkach na stravné lístky, výživné a exekúcie jej bolo vyplatených v priemere 214,24 eur mesačne. Nemocenské dávky poberala naposledy od 14.12.2018 do 02.06.2019. V súčasnosti je matka maloletých detí nezamestnaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 64,70 eur mesačne a prídavok na jedno dieťa. Okrem vyživovacej povinnosti na maloleté deti M. a M., má vyživovaciu povinnosť k Y. P., ktorý je zverený do starostlivosti jej matky a na ktorého platí výživné vo výške 30 eur. Taktiež má vyživovaciu povinnosť k synovi N. C., ktorý je zverený do striedavej osobnej starostlivosti a ktorý s ňou býva v spoločnej domácnosti. V domácnosti býva s B. C., ktorý je nezamestnaný a poberá dávku v hmotnej núdzi. Na pojednávaní konanom dňa XX.XX.XXXX matka maloletej uviedla, že súhlasí so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, s deťmi nie je v kontakte.

9. Na pojednávaní konanom dňa 17.10.2019 P. L. (sestra navrhovateľky) uviedla, že súhlasí so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Potvrdila, že s maloletou majú zlý vzťah. M. je cez týždeň na internáte, ktorý jej zaplatila, a cez víkend u navrhovateľky.

10. Navrhovateľka M. L. obýva 3-izbový byt v relatívne dobrom stave a s primeranou hygienou. Navrhovateľka nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, poberá dávky v hmotnej núdzi v sume 252,20 eur mesačne, prídavky na 9 školopovinných detí po 24,34 eur. Z predloženého lekárskeho potvrdenia vyplýva, že navrhovateľka je zdravotne spôsobilá na výkon osobnej starostlivosti o maloletú.

11. Maloletá M. navštevuje Z. základnú školu v E., F. E. XXXX, je žiačkou ôsmeho ročníka, P. L. jej zaplatila pobyt na internáte. Od pondelka do piatku je na internáte, víkendy trávi v domácnosti navrhovateľky. Maloletá M. bola vypočutá na pojednávaní dňa 17.10.2019, na ktorom uviedla, že s tetou

P. vychádzajú zle, pretože ju vyhodila a nechcela ju tam. Cez týždeň je na internáte a cez víkend býva u tety M., u ktorej sa jej páči a má s ňou dobrý vzťah. S bratom je v kontakte, v škole sa stretávajú každý deň.

12. Podľa § 45 ods. 1 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov) ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

13. Podľa § 45 ods. 2 ZoR pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

14. Podľa § 45 ods. 3 ZoR v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

15. Podľa § 45 ods. 4 ZoR osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

16. Podľa § 45 ods. 6 ZoR rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

17. Podľa § 45 ods. 7 ZoR vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

18. Podľa § 45 ods. 8 ZoR súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

19. Podľa § 45 ods. 9 ZoR súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

20. Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa sleduje najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine. Základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. V prípade, že obaja rodičia alebo jeden z nich sa správa neprimerane a nevytvára vhodné prostredie pre zdravý rast dieťaťa, je dôvodné, ak sa dieťa zverí aj do starostlivosti inej osoby, čoho cieľom je ušetriť dieťa negatívneho vplyvu stresujúceho prostredia.

21. Súd mal v prejednávanej veci na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že zverenie maloletej M. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky je v záujme maloletej. Okresný súd Topoľčany rozsudkom zo dňa 25.04.2018 č. k. 10P/39/2018-46 zveril maloleté deti M. O. a M. O. do náhradnej osobnej starostlivosti N. P., nar. XX.XX.XXXX, ktorý dňa XX.XX.XXXX zomrel. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 9P/61/2019-85 zo dňa 19.06.2019 maloleté deti M. O., nar. XX.XX.XXXX a M. O., nar. XX.XX.XXXX s účinnosťou od 16.04.2019 zveril do náhradnej osobnej starostlivosti P. L., nar. XX.XX.XXXX a obom rodičom uložil povinnosť platiť tzv. minimálne výživné na obe maloleté deti, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany s účinnosťou od 16.04.2019. Maloletý M. sa na vzniknutú rodinnú situáciu adaptoval, no maloletá M. má s P. L. konfliktný vzťah a odmieta byť s ňou v spoločnej domácnosti. Maloletá cez týždeň navštevuje internátnu školu a víkendy netrávi v domácnosti P. L., ktorú odmieta, ale v domácnosti navrhovateľky, s ktorou má dobrý vzťah a u ktorej má vytvorené vhodné podmienky. Uvedené potvrdili všetci účastníci konania, ktorí s návrhom navrhovateľky súhlasili. Vo veci bola súdom vypočutá aj maloletá, ktorá vyslovila vôľu byť zverená do starostlivosti navrhovateľky, kde sa fakticky cez víkendy aj nachádza. Rodičia starostlivosť o maloletú nevykonávajú, otec je vo výkone trestu odňatia slobody L. a matka o maloletú neprejavuje záujem. Súd preto návrhu navrhovateľky vyhovel a maloletú M. zveril do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

22. Týmto rozsudkom súd zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/61/2019-85 zo dňa 19.06.2019 v časti zverenia maloletej M. do náhradnej osobnej starostlivosti P. L.. O vyživovacej povinnosti súd nerozhodoval, keďže vykonaným dokazovaním bolo zistené, že nedošlo k zmene pomerov na strane výživným povinných osôb (oboch rodičov), a preto zostáva zachovaná úprava ich vyživovacej povinnosti v zmysle rozsudku č. k. 9P/61/2019-85 zo dňa 19.06.2019.

23. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.